

Dokument s plenarne sjednice

B9-0426/2022

3.10.2022

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen slijedom izjave Komisije

u skladu s člankom 132. stavkom 2. Poslovnika

o djelovanju u korist oceana: bolje upravljanje oceanima i povećanje njihove bioraznolikosti
(2022/2836(RSP))

Pernille Weiss, François-Xavier Bellamy

u ime Kluba zastupnika PPE-a

Cyrus Engerer

u ime Kluba zastupnika S&D-a

Catherine Chabaud

u ime Kluba zastupnika Renew

Grace O'Sullivan

u ime Kluba zastupnika Verts/ALE-a

Pietro Fiocchi

u ime Kluba zastupnika ECR-a

Anja Hazekamp

u ime Kluba zastupnika The Left

**Rezolucija Europskog parlamenta o djelovanju u korist oceana: bolje upravljanje oceanima i povećanje njihove bioraznolikosti
(2022/2836(RSP))**

Europski parlament,

- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 11. prosinca 2019. naslovljenu „Europski zeleni plan” (COM(2019)0640),
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 15. siječnja 2020. o europskom zelenom planu¹,
- uzimajući u obzir zajedničku komunikaciju Komisije i Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 10. studenoga 2016. naslovljenu „Međunarodno upravljanje oceanima: plan za budućnost naših oceana” (JOIN(2016)0049),
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 16. siječnja 2018. naslovljenu „Međunarodno upravljanje oceanima: plan za budućnost naših oceana u kontekstu ciljeva održivoga razvoja do 2030.”²,
- uzimajući u obzir zajedničku komunikaciju Komisije i Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 24. lipnja 2022. o planu EU-a za međunarodno upravljanje oceanima naslovljenu „Utvrđivanje smjera za održiv plavi planet” (JOIN(2022)0028),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 20. svibnja 2020. naslovljenu „Strategija EU-a za bioraznolikost do 2030.: vraćanje prirode u naše živote” (COM(2020)0380), uključujući njezin cilj da se do 2030. uspostavi koherentna mreža od 30 % zaštićenih morskih područja u EU-u i Rezoluciju Parlamenta od 9. lipnja 2021. o toj strategiji³,
- uzimajući u obzir Direktivu 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 2008. o uspostavljanju okvira za djelovanje Zajednice u području politike morskog okoliša (Okvirna direktiva o pomorskoj strategiji)⁴,
- uzimajući u obzir Direktivu 2014/89/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o uspostavi okvira za prostorno planiranje morskog područja⁵ (Direktiva o prostornom planiranju morskog područja),
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 25. ožujka 2021. o utjecaju morskog otpada na ribarstvo⁶,

¹ SL C 270, 7.7.2021., str. 2.

² SL C 458, 19.12.2018., str. 9.

³ SL C 67, 8.2.2022., str. 25.

⁴ SL L 164, 25.6. 2008., str. 19.

⁵ SL L 257, 28.8.2014., str. 135.

⁶ SL C 494, 8.12.2021., str. 14.

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 3. svibnja 2022. naslovljenu „Prema održivom plavom gospodarstvu u EU-u: uloga sektora ribarstva i akvakulture”⁷,
- uzimajući u obzir svoje rezolucije od 6. srpnja 2016. o odluci Japana da nastavi s kitolovom u sezoni 2015./2016.⁸ i 12. rujna 2017. o kitolovu u Norveškoj⁹,
- uzimajući u obzir projekt Komisije u okviru programa Obzor Europa naslovljen „Mission Starfish 2030: Restore our Ocean and Waters” (Misija Morska zvijezda 2030.: obnavljanje naših oceana i mora),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 10. listopada 2007. naslovljenu „Integrirana pomorska politika za Europsku uniju” (COM(2007)0575),
- uzimajući u obzir sklapanje Sporazuma o partnerstvu između Europske unije i članica Organizacije afričkih, karipskih i pacifičkih država do kojeg je došlo nakon pregovora o sporazumu nakon Sporazuma iz Cotonoua,
- uzimajući u obzir ratifikaciju i stupanje na snagu Konvencije o odgovornosti i naknadi za štete u vezi s prijevozom opasnih i štetnih tvari morem, koja je usvojena 2010. i kojom se izmjenjuje prethodni instrument donesen 1996.,
- uzimajući u obzir rezoluciju koju je 25. rujna 2015. na sastanku na vrhu UN-a o održivom razvoju u New Yorku usvojila Opća skupština UN-a naslovljenu „Promijeniti svijet: Program održivog razvoja do 2030.”, a posebno cilj održivog razvoja br. 14 Programa UN-a za održivi razvoj do 2030. kojim se potiče očuvanje i održivo iskorištavanje oceana, mora i morskih resursa,
- uzimajući u obzir Okvirnu konvenciju UN-a o klimatskim promjenama (UNFCCC) i Pariški sporazum iz 2015., koji je stupio na snagu 4. studenoga 2016.,
- uzimajući u obzir Klimatski pakt iz Glasgowa usvojen na temelju UNFCCC-a 13. studenoga 2021.,
- uzimajući u obzir Konvenciju o biološkog raznolikosti, koja je stupila na snagu 29. prosinca 1993.,
- uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o pravu mora (UNCLOS), koja je potpisana u Montego Bayu (Jamajka) 10. prosinca 1982. i stupila na snagu 16. studenoga 1994.,
- uzimajući u obzir mandat Međunarodnog tijela za morsko dno osnovanog UNCLOS-om i Sporazum iz 1994. u vezi s provedbom dijela XI. UNCLOS-a,
- uzimajući u obzir posebno izvješće Međuvladinog panela o klimatskim promjenama iz 2019. na temu oceana i kriosfere u kontekstu klimatskih promjena,
- uzimajući u obzir Desetljeće znanosti o oceanima za održivi razvoj (2021.-2030.), koje

⁷ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2022)0135.

⁸ SL C 101, 16.3.2018., str. 123.

⁹ SL C 337, 20.9.2018., str. 30.

je proglašio UN,

- uzimajući u obzir Izvješće o globalnoj procjeni bioraznolikosti i usluga ekosustava koje je u svibnju 2019. objavila Međuvladina znanstveno-politička platforma o bioraznolikosti i uslugama ekosustava,
- uzimajući u obzir sastanak na vrhu „One ocean” (Jedan ocean) održan u Brestu (Francuska) od 9. do 11. veljače 2022.,
- uzimajući u obzir rezoluciju koju je 2. ožujka 2022. usvojila Skupština UN-a za okoliš u Nairobi naslovljenu „Zaustaviti onečišćenje plastikom: prema međunarodnom pravno obvezujućem instrumentu”,
- uzimajući u obzir rezoluciju Opće skupštine UN-a od 24. prosinca 2017. o razvoju međunarodnog pravno obvezujućeg instrumenta u okviru UNCLOS-a za očuvanje i održivo korištenje morske biološke raznolikosti u područjima izvan nacionalne jurisdikcije (BBNJ);
- uzimajući u obzir Konferenciju UN-a na visokoj razini za potporu provedbi cilja održivog razvoja br. 14 (Konferencija UN-a o oceanima), održanu u Lisabonu od 27. lipnja do 1. srpnja 2022., te naknadno donošenje Lisabonske deklaracije,
- uzimajući u obzir sedmu konferenciju na visokoj razini pod nazivom „Naš ocean”, koju su 13. i 14. travnja 2022. zajednički organizirale Republika Palau i Sjedinjene Američke Države,
- uzimajući u obzir Konferenciju UN-a o biološkoj raznolikosti (COP15) koja će se održati u Montrealu od 5. do 17. prosinca 2022.,
- uzimajući u obzir Sporazum Svjetske trgovinske organizacije (WTO) o ukidanju štetnih subvencija za ribarstvo donesen u okviru 12. ministarske konferencije WTO-a održane 17. lipnja 2022.,
- uzimajući u obzir Deklaraciju iz Bizerte donesenu na Svjetskom forumu o moru u rujnu 2022.,
- uzimajući u obzir tematsko izvješće Europskog revizorskog suda br. 20/2022 od 26. rujna 2022. naslovljeno „Mjere EU-a za suzbijanje nezakonitog ribolova – uvedeni su sustavi kontrole, ali njihova je djelotvornost smanjena jer države članice neujednačeno provode kontrole i primjenjuju sankcije”,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 19. studenoga 2020. naslovljenu „Strategija EU-a za iskorištanje potencijala energije iz obnovljivih izvora na moru za klimatski neutralnu budućnost” (COM(2020)0741),
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 16. veljače 2022. o Europskoj strategiji za energiju iz obnovljivih izvora na moru¹⁰,
- uzimajući u obzir tematsko izvješće Europskog revizorskog suda br. 26/2020 od

¹⁰ SL C 342, 6.9.2022., str. 66.

26. studenoga 2020. naslovljeno „Morski okoliš: zaštita koju pruža EU seže daleko, ali ne ulazi u dubinu”,

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 8. srpnja 2021. o uspostavi antarktičkih zaštićenih morskih područja i očuvanju biološke raznolikosti Južnog oceana¹¹,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 7. srpnja 2021. o utjecaju priobalnih vjetroelektrana i drugih sustava za proizvodnju obnovljive energije na sektor ribarstva¹²,
 - uzimajući u obzir članak 132. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da je Parlament proglašio klimatsku i ekološku krizu te se obvezao žurno poduzeti konkretnе mjere potrebne za borbu protiv te prijetnje i za njezino obuzdavanje dok nije prekasno; budući da su gubitak biološke raznolikosti i klimatske promjene međusobno povezani te negativno utječe jedan na drugog, jednaka su prijetnja životu na našem planetu te je, stoga, ta dva problema potrebno hitno rješavati zajedno;
- B. budući da priroda propada brzinom i u razmjerima koji su dosad neviđeni u ljudskoj povijesti; budući da se procjenjuje da je u svijetu milijun vrsta izloženo riziku od izumiranja; budući da Komisija navodi da samo 23 % vrsta i 16 % staništa iz direktiva EU-a o prirodi ima povoljan status;
- C. budući da oceani pokrivaju 71 % površine Zemlje, proizvode polovicu našeg kisika, apsorbiraju trećinu emisija CO₂ i 90 % viška topline u klimatskom sustavu¹³ te imaju jedinstvenu i ključnu ulogu regulatora klime u kontekstu klimatske krize;
- D. budući da svijet prolazi kroz klimatsku i okolišnu krizu koja zahtijeva globalne odgovore kojima se utvrđuju zajednički izazovi, sinergije i područja suradnje;
- E. budući da se vjeruje da duboko more ima najveću biološku raznolikost na Zemlji s oko 250 000 poznatih vrsta i još mnogo njih koje tek treba otkriti, pri čemu je najmanje dvije trećine morskih vrsta u svijetu još uvijek neidentificirano¹⁴;
- F. budući da EU i njegove države članice predstavljaju najveće pomorsko područje na svijetu kada se uzmu u obzir pomorska područja prekomorskih zemalja i područja;
- G. budući da oceani također doprinose sigurnosti opskrbe hranom i zdravlju jer pružaju primarni izvor bjelančevina za više od 3 milijarde ljudi, osiguravaju obnovljivu energiju i mineralne resurse te stvaraju radna mjesta u obalnim zajednicama i djeluju kao prometni pravci za prijevoz naše robe i olakšavaju našu internetsku komunikaciju;
- H. budući da su oceani trenutačno pod snažnim pritiskom ljudskih aktivnosti, uključujući prelov i štetne ribolovne tehnike kao što su ribolovne operacije koje uključuju kontakt s morskim dnom, onečišćenje, industrijske ekstraktivne aktivnosti i klimatsku krizu, što

¹¹ SL C 99, 1.3.2022., str. 214.

¹² SL C 99, 1.3.2022., str. 88.

¹³ Klimatsko djelovanje UN-a, „[Ocean – najveći svjetski saveznik protiv klimatskih promjena](#)”.

¹⁴ „[Marine Biodiversity and Ecosystems Underpin a Healthy Planet and Social Well-Being](#)” (Morska biološka raznolikost i ekosustavi potpora su zdravom planetu i socijalnoj dobrobiti), *UN Chronicle*, br. 1 & 2, svezak LIV – *Naš ocean, naš svijet*, svibanj 2017.

dovodi do nepopravljive štete kao što su zagrijavanje oceana, porast razine mora, zakiseljavanje, deoksigenacija, erozija obale, onečišćenje mora, prekomjerno iskorištavanje morske biološke raznolikosti, gubitak i degradacija staništa te smanjenje biomase, što također utječe na zdravlje i sigurnost ljudskih i životinjskih populacija, kao i na druge organizme;

- I. budući da je, prema Međuvladinoj znanstveno-političkoj platformi o biološkoj raznolikosti i uslugama ekosustava i Međuvladinom panelu o klimatskim promjenama, morska biološka raznolikost ozbiljno ugrožena; budući da je Europska agencija za okoliš izdala upozorenja o trenutačnom stanju degradacije europskog morskog okoliša i nužnosti hitne obnove naših morskih ekosustava rješavanjem pitanja utjecaja ljudskih aktivnosti na morski okoliš; budući da su morska žarišta kao što su koraljni grebeni, šume mangrova i dna prekrivena morskom travom ozbiljno narušena i ugrožena klimatskim promjenama i onečišćenjem;
- J. budući da bi nepostizanje ciljeva Pariškog sporazuma imalo golem utjecaj na okoliš i gospodarske troškove, uključujući povećanje vjerojatnosti da će razina temperature dostići kritičnu točku na kojoj je ograničena sposobnost prirode da apsorbira ugljik u oceanima;
- K. budući da kitovi povećavaju produktivnost ekosustava i imaju važnu ulogu u hvatanju ugljika iz atmosfere; budući da svaki veliki kit tijekom svojeg životnog vijeka u projektu sekvestriira 33 tone CO₂; budući da bi prema izračunima Međunarodnog monetarnog fonda došlo do znatnog povećanja fitoplanktona pozitivnog na klimu ako bi se brojno stanje kitova vratio na razdoblje prije kitolova, što bi dovelo do dodatnog hvatanja stotina milijuna tona CO₂ godišnje, što odgovara iznenadnoj pojavi 2 milijarde stabala¹⁵; budući da bi zaštita kitova trebala biti prioritet međunarodnog upravljanja oceanima;
- L. budući da bi oceane trebalo priznati na međunarodnoj razini kao globalno zajedničko dobro i da bi ih trebalo zaštititi s obzirom na njihovu jedinstvenost i međusobnu povezanost te ključne usluge ekosustava koje pružaju, o kojima ovise opstanak i dobrobit sadašnje i buduće generacije;
- M. budući da najudaljenije regije i otoci EU-a zahvaljujući svojim zemljopisnim značajkama i posebnostima omogućuju Europskoj uniji da iskoristi geostratešku, ekološku, gospodarsku i kulturnu dimenziju oceana, ali joj daju i odgovornost; budući da su najudaljenije regije i otoci među najpogođenijima klimatskim promjenama, posebno u pogledu održivog razvoja, u usporedbi s ostatkom EU-a i ostatkom razvijenog svijeta;
- N. budući da je Europska agencija za okoliš upravljanje oceanima definirala kao „upravljanje svjetskim oceanima i njihovim resursima i njihovo iskorištavanje na način koji ih održava zdravima, produktivnima, sigurnima i otpornima”¹⁶;
- O. budući da plavo gospodarstvo EU-a izravno osigurava 4,5 milijuna radnih mjesta i

¹⁵ Međunarodni monetarni fond, „Strategija za zaštitu kitova može ograničiti stakleničke plinove i globalno zatopljenje”, prosinac 2019.

¹⁶ Europska agencija za okoliš, „Upravljanje oceanima”, 5. svibnja 2022.

obuhvaća sve industrije i sektore povezane s oceanima, morima i obalama, kao što su pomorski promet, pomorski putnički prijevoz, ribarstvo i proizvodnja energije, kao i luke, brodogradilišta, obalni turizam i kopnena akvakultura; budući da su gospodarska pitanja povezana s oceanima važan element paketa europskog zelenog plana i plana oporavka te budući da bi razvoj održivog plavoga gospodarstva u pogledu morskih ekosustava mogao znatno potaknuti gospodarski razvoj i otvaranje radnih mjesta, posebno u obalnim i otočnim zemljama i regijama te u najudaljenijim regijama¹⁷;

- P. budući da su na sastanku na vrhu „Jedan ocean” održanom u Brestu u veljači 2022. Francuska i Kolumbija osnovale globalnu koaliciju za plavi ugljik te da je pokrenuta i koalicija visokih ambicija u pogledu BBNJ-a;
1. poziva EU da bude predvodnik u zaštiti oceana, obnovi morskih ekosustava i podizanju razine osviještenosti o ključnoj ulozi oceana u održavanju planeta ugodnog za život i ljudima i životinjama te o brojnim koristima koje on donosi našim društvima; smatra da je u tom kontekstu važno poboljšati naš odnos s oceanima; potiče Komisiju da promiče bolju integraciju pitanja očuvanja oceana u druga područja politike, među ostalim na predstojećim konferencijama o klimi i biološkoj raznolikosti, posebno na konferencijama COP15 i COP27;
 2. izražava razočaranje činjenicom da Ugovor o otvorenom moru u konačnici nije usvojen na Petoj međuvladinoj konferenciji, iako priznaje da je postignut napredak; smatra da je nužno osigurati zaštitu biološke raznolikosti izvan nacionalnih jurisdikcija kako bi se zaštitila, očuvala i obnovila morska flora i fauna te pravedno i održivo koristilo naše zajedničke oceanske resurse; poziva Komisiju i države članice da hitno nastave pregovore o Ugovoru o otvorenom moru kako bi se usvojio ambiciozan pristup pregovorima o ugovoru o biološkoj raznolikosti u područjima izvan nacionalne jurisdikcije kojim se jamči ambiciozan i učinkovit međunarodni okvir otporan na promjene u budućnosti, što je ključno za postizanje cilja očuvanja najmanje 30 % oceana i mora na globalnoj razini;
 3. naglašava da bi konferencija stranaka ugovora trebala imati punu nadležnost za donošenje učinkovitih planova upravljanja i mjera za zaštićena morska područja te čvrsto vjeruje da bi svaka vrsta mehanizama izuzeća ugrozila napore u području zaštite mora; nadalje ističe da bi ugovor također trebao uključivati pošten i pravičan mehanizam za pristup morskim genetskim resursima i dijeljenje koristi od njih te osigurati odgovarajuća finansijska sredstva za potporu temeljnim funkcijama ugovora, kao i finansijsku, znanstvenu i tehničku potporu državama koje to zahtijevaju izgradnjom kapaciteta i prijenosom morske tehnologije; poziva Komisiju i države članice da se zalažu za uključivanje pojma oceana kao globalnog zajedničkog dobra u preambulu budućih deklaracija i međunarodnih ugovora, posebno u pogledu BBNJ-a;
 4. naglašava da će predstojeće konferencije o klimi (COP27) i biološkoj raznolikosti (COP15) biti ključne za osiguravanje središnje uloge oceana u borbi protiv klimatskih promjena i za potpuno postizanje ciljeva Pariškog sporazuma i Konvencije o biološkoj raznolikosti; uviđa da je dobro zdravlje naših oceanima i mora ključno za održavanje njihove uloge u ublažavanju klimatskih promjena i za ispunjavanje cilja Pariškog

¹⁷ Kao što je potvrđeno u Rezoluciji Parlamenta od 3. svibnja 2022. naslovljenoj „Prema održivom plavom gospodarstvu u EU-u: uloga sektora ribarstva i akvakulture”.

sporazuma u pogledu temperature; ponavlja svoj poziv EU-u da se na konferenciji COP15 zalaže za ambiciozan globalni okvir za biološku raznolikost za razdoblje nakon 2020. s ciljevima zaustavljanja i preokretanja trenda gubitka biološke raznolikosti, među ostalim pravno obvezujućim globalnim ciljevima ohranjanja i zaštite od najmanje 30 % do 2030.;

Poboljšanje upravljanja oceanima na razini EU-a i međunarodnoj razini

5. smatra da borba protiv degradacije oceana iziskuje znatne zajedničke napore; poziva na globalno, sustavno, integrirano i ambiciozno upravljanje;
6. ponovno poziva Komisiju i države članice da podrže međunarodni moratorij na dubokomorsko rudarenje¹⁸;
7. ističe važnost razmatranja veza između kopna i mora u europskim politikama, uključujući istjecanje dušika i fosfora koje je posljedica intenzivne poljoprivrede, kao i onečišćenje plastikom; osim toga, naglašava da je važno uzeti u obzir pristup „Jedno zdravlje“ i pritom prepoznati veze između zdravlja ljudi, životinja i okoliša;
8. ponovno izražava zabrinutost zbog toga što lokalno ribarstvo i obalne zajednice u trećim zemljama često nemaju izravnu korist od sektorske potpore koja se pruža u okviru sporazuma o partnerstvu u održivom ribarstvu; ponavlja svoj poziv Komisiji da osigura da su takvi sporazumi u skladu s ciljevima održivog razvoja, obvezama EU-a u pogledu okoliša i ciljevima zajedničke ribarstvene politike EU-a; potiče EU da pospeši transparentnost, prikupljanje podataka (posebno o ulovu, registraciji plovila i uvjetima rada) i zahteve u pogledu izvješćivanja u okviru sporazuma o partnerstvu u održivom ribarstvu te da uspostavi centraliziranu socioekonomsku bazu podataka za sva plovila EU-a bez obzira na to gdje djeluju;
9. ističe potrebu za integracijom razmatranja u pogledu rada na moru i ljudskih prava u okviru globalnog upravljanja oceanima; poziva Komisiju da poduzme ciljane napore u cilju promicanja standarda dostojanstvenog rada u svjetskoj ribarskoj industriji na temelju prepoznavanja poveznice između kršenja prava radnika i ljudskih prava te neodrživih i destruktivnih ribolovnih praksi, a osobito nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova;
10. poziva Vijeće i njegova rotirajuća predsjedništva da razviju i provedu dugoročnu stratešku viziju za pomorska pitanja kako bi EU postao globalni predvodnik u održivom razvoju naših oceana, a posebno u zaštiti oceana i njihovih ekosustava u cilju da se odgovori na trenutačnu ekološku i klimatsku krizu;
11. ponovno ističe načelo usklađenosti politika u cilju razvoja, na koje su se obvezali EU i njegove države članice i kojim se žele smanjiti proturječnosti i izgraditi sinergije među različitim politikama EU-a; u tom pogledu ističe ključnu ulogu razvojnih politika EU-a koje bi trebale pomoći partnerskim zemljama u postizanju spomenutih zajedničkih ciljeva za oceane i čovječanstvo;
12. naglašava važnost zaštite populacija kitova i iz perspektive biološke raznolikosti i iz

¹⁸ Vidjeti Izvješće Komisije [Plavo gospodarstvo EU-a 2022.](#), 3. svibnja 2022.

perspektive klime; snažno podržava nastavak svjetskog moratorija na komercijalni kitolov i zabranu međunarodne trgovine proizvodima od kitova; poziva Japan, Norvešku i Island da prestanu sa svojim operacijama kitolova; poziva EU da se uhvati u koštac s opasnostima s kojima se kitovi suočavaju i koje prijete njihovu opstanku, uključujući sudare s brodovima, zaplitanje u ribarske mreže, plastični otpad u moru i onečišćenje bukom;

Osiguravanje očuvanja s obzirom na klimatsku i okolišnu krizu

13. ponavlja svoje stajalište sadržano u strategiji za biološku raznolikost u skladu s kojim snažno podupire ciljeve EU-a u pogledu zaštite najmanje 30 % morskih područja EU-a i stroge zaštite najmanje 10 % morskih područja EU-a; očekuje da će se novim zakonom EU-a o obnovi prirode osigurati obnova narušenih morskih ekosustava s obzirom na to da zdravi morski ekosustavi mogu zaštititi i obnoviti bioraznolikost i ublažiti klimatske promjene i pritom pružiti brojne usluge ekosustava; ponavlja svoj poziv na postavljanje cilja obnove najmanje 30 % kopnenih i morskih područja EU-a, što nadilazi jednostavnu zaštitu;
14. ponavlja svoju punu potporu uspostavi dvaju novih zaštićenih morskih područja koja obuhvaćaju više od 3 milijuna km² u istočnoj Antarktici i Weddellovu moru¹⁹; poziva Komisiju i države članice da znatno pojačaju napore kako bi se to postiglo;
15. podržava zahtjev EU-a za status promatrača u Arktičkom vijeću; poziva na pojačanu zaštitu Arktika, uključujući zabranu istraživanja nafte i, što je prije moguće, zabranu istraživanja plina;
16. ponavlja svoju potporu zabrani svih ekstrakcijskih industrijskih aktivnosti koje su štetne za okoliš, kao što su rудarstvo i vađenje fosilnih goriva u zaštićenim morskim područjima; ponovno poziva EU da pokrene i financira programe znanstvenog istraživanja za mapiranje morskih staništa bogatih ugljikom u vodama EU-a koji bi poslužili kao temelj za određivanje takvih područja kao stroga zaštićenih morskih područja kako bi se zaštitili i obnovili morski ponori ugljika u skladu s Okvirnom konvencijom Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama te kako bi se zaštitili i obnovili ekosustavi, posebno oni na morskom dnu, u skladu s Okvirnom direktivom o pomorskoj strategiji, čime bi ih se zaštitilo od ljudskih aktivnosti koje bi mogle dovesti do poremećaja i otpuštanja ugljika vertikalno u vodenim stupac, kao što su ribolovne operacije koje uključuju kontakt s morskim dnem;
17. naglašava ključnu potrebu za pojednostavljenjem integracije obalnih ekosustava plavog ugljika (mangrove, plimne slane močvare i morske trave) u europski zeleni plan i potiče Komisiju da nastavi raditi na utvrđivanju čvrstih, transparentnih i znanstveno utemeljenih metodologija za pravilno obračunavanje uklanjanja i emisija ugljika iz tih ekosustava na način koji ne šteti drugim ciljevima biološke raznolikosti;
18. ističe da su najudaljenije regije i otoci ključni za savladavanje izazova koji se odnose na oceane i poziva EU da ojača njihovu ulogu u pronalaženju rješenja za prilagodbu klimatskim promjenama, zaštitu morske bioraznolikosti i prijelaz na održivo plavo

¹⁹ Kao što je izraženo u rezoluciji Parlamenta od 8. srpnja 2021. o uspostavi zaštićenih morskih područja i očuvanju biološke raznolikosti Južnog oceana.

gospodarstvo, među ostalim promicanjem rješenja temeljenih na ekosustavima; poziva EU da najudaljenije regije bolje uključi u strategije za oceane, među ostalim u okviru integrirane pomorske politike;

19. podsjeća na važnost i hitnost smanjenja morskog otpada i sprečavanja njegova nastanka s obzirom na to da plastični otpad čini 80 % ukupnog onečišćenja mora i da se prema Programu UN-a za okoliš procjenjuje da se u oceanima nalazi oko 75 – 199 milijuna tona plastike, što je brojka koja bi se do 2040. mogla utrostručiti ako se ne poduzmu značajne mjere²⁰; pozdravlja napore u okviru pregovora koji su u tijeku o globalnom sporazumu o onečišćenju plastikom i poziva države članice UN-a da najkasnije do 2024. postignu ambiciozan i djelotvoran dogovor; naglašava da se problem onečišćenja plastikom mora riješiti smanjenjem otpada na njegovu izvoru, uz prioritet smanjenja upotrebe i potrošnje plastike, i povećanjem kružnosti; nadalje izražava svoju potporu djelovanjima u cilju čišćenja; upućuje na gospodarstvo koje se zasniva na plastici i eksponencijalno povećanje proizvodnje plastike tijekom posljednjih desetljeća; poziva na zauzimanje sustavnog pristupa kako bi se na odgovarajući način riješio problem onečišćenja plastikom u okolišu, uključujući mikroplastiku; poziva na donošenje međunarodnih mjera u cilju zaustavljanja odlaganja nuklearnog i vojnog otpada u oceane i na uvođenje praktičnih rješenja kojima bi se ograničio postojeći učinak takvog otpada na okoliš i zdravlje;
20. pozdravlja nedavno doneseni Sporazum WTO-a o subvencijama za ribarstvo, koji bi sve strane trebale brzo ratificirati, ali žali zbog toga što nije postignut dogovor o ograničenju subvencija kojima se povećava prelov i prekapacitiranost flota; poziva Komisiju da bez odgađanja postigne dogovor u WTO-u; naglašava da se ribolov mora provoditi na održiv način i da se mora osigurati da se negativni učinci ribolovnih aktivnosti na morski ekosustav svedu na najmanju moguću mjeru i da se izbjegne degradacija okoliša, što je jedan od ciljeva zajedničke ribarstvene politike; poziva Komisiju i države članice da poduzmu mјere protiv prekapacitiranosti i prelova, uključujući zabranu subvencija koje doprinose prekapacitiranosti i prelovu;
21. naglašava da su aktivnosti nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova i prelov velika prijetnja za održivi ribolov i otpornost morskih ekosustava; pozdravlja predanost Komisije primjeni pristupa nulte tolerancije prema nezakonitom, neprijavljenom i nereguliranom ribolovu, ali sa zabrinutošću prima na znanje zaključak iz tematskog izvješća Revizorskog suda br. 20/2022 da je učinkovitost sustava kontrole za borbu protiv nezakonitog ribolova smanjena zbog nejednake primjene provjera i sankcija u državama članicama; poziva države članice da poboljšaju provedbu Uredbe EU-a o nezakonitom, neprijavljenom i nereguliranom ribolovu²¹ te da slijede preporuke Revizorskog suda i osiguraju odvraćajuće sankcije protiv nezakonitog ribolova;
22. također je zabrinut zbog slučajeva nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova izvan voda EU-a; poziva na snažan globalni sustav odvraćajućih sankcija i višepristrani pristup borbi protiv nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova; naglašava

²⁰ Vidi Koordinacijsko tijelo Programa UN-a za okoliš za more istočne Azije (COBSEA), [Marine Litter and Plastic Pollution](#) (Morski otpad i onečišćenje plastikom) i sintezu Programa UN-a za okoliš, [From pollution to solution: a global assessment of marine litter and plastic pollution](#) (Od zagađenja do rješenja: Globalna procjena morskog otpada i onečišćenja plastikom), 2021.

²¹ SL L 286, 29.10.2008., str. 1.

potrebu za ograničavanjem upotrebe zastava pogodnosti i zamjena zastave kao i za rješavanjem pitanja prekrcaja na moru; poziva Komisiju da djelotvorno promiče transparentnost u pogledu stvarnog vlasništva u korporativnim strukturama i poziva EU da u širem smislu ojača izgradnju kapaciteta za borbu protiv korupcije poticanjem suradnje među nacionalnim agencijama, povećanjem međunarodne suradnje, poboljšanjem nadzora ribarskih agenata u zemljama u razvoju uz potporu EU-a te podupiranjem regionalnih centara i radnih skupina za praćenje, kontrolu i nadzor;

Promicanje održivog plavoga gospodarstva

23. uviđa da je dobro zdravlje naših oceana ključno za dugoročnu održivost mnogih aktivnosti, od ribarstva i turizma do istraživanja i pomorskog prometa; pozdravlja potencijal potpuno održivog plavog gospodarstva za održivi razvoj i otvaranje radnih mesta te naglašava da je ključno poduprijeti te sektore kako bi oni postali održiviji i kako bi se mogli prilagoditi novim standardima europskog zelenog plana;
24. poziva Komisiju i države članice da u potpunosti provedu Direktivu o prostornom planiranju morskog područja, uzimajući u obzir sve pomorske gospodarske aktivnosti, uključujući ribarstvo, odobalne energetske objekte, pomorske prometne putove, sustave razdvajanja prometa, razvoj luka, turizam i akvakulturu s pomoću integriranog pristupa temeljenog na ekosustavu kojim se osigurava zaštita morskih ekosustava; ponavlja da su potrebni dodatni naporci za dosljednu provedbu te direktive kojom se države članice poziva da u svojem planiranju primjenjuju „pristup temeljen na ekosustavu” kako bi se pružio primjer za globalno uvođenje pomorskog prostornog planiranja;
25. podsjeća da bi dekarbonizacija pomorskog prometa osim CO₂ i NO₂ trebala uključivati emisije metana, s obzirom na to da je metan, promatrano u razdoblju od 20 godina, više od 80 puta snažniji od CO₂, što ga čini drugim po važnosti stakleničkim plinom koji doprinosi otprilike četvrtini globalnog zatopljenja s kojim smo danas suočeni;
26. ističe da je crni ugljik istodobno onečišćivač zraka i klimatski onečišćivač kratkog vijeka koji se stvara tijekom izgaranja zajedno s lebdećim česticama, sa znatnim učinkom zagrijavanja, i da je drugi najveći čimbenik klimatskog zagrijavanja koje uzrokuju brodovi; ističe posebno važnost zaštite Arktika od emisija iz pomorskog prometa i lebdećih čestica te podsjeća da se EU u zajedničkoj komunikaciji od 13. listopada 2021. obvezao da će „predvoditi napore za pomorski promet s nultom stopom emisija i bez onečišćenja u Arktičkom oceanu, u skladu s ciljevima našeg zelenog plana i paketom „Spremni za 55 %”²²; poziva EU da na međunarodnoj razini potiče i radi na donošenju konkretnih mjera za postizanje pomorskog prometa s nultom stopom emisija i nultom stopom onečišćenja na Arktiku;
27. izražava zabrinutost zbog podvodne buke koju uzrokuje pomorski promet, ugradnja podvodnih stupova i druge pomorske aktivnosti, kao i zbog sudara kitova s brodovima, što negativno utječe na morske ekosustave i dobrobit morskih vrsta; poziva Komisiju da utvrdi i predloži mjere za rješavanje tih problema;

²² Zajednička komunikacija Komisije i visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 13. listopada 2021. naslovljena „Jači angažman EU-a za miran, održiv i prosperitetan Arktik” (JOIN(2021)0027).

28. ističe da su oceani osjetljivi na odobalno crpljenje fosilnih goriva; naglašava da će upotreba fosilnih goriva dodatno doprinijeti klimatskim promjenama i da će ih ubrzati; smatra da EU mora surađivati s međunarodnim partnerima kako bi se postigao pravedan prijelaz s odobalnog crpljenja fosilnih goriva;
29. ponavlja svoje stajalište o Uredbi o praćenju, izvješčivanju i verifikaciji²³ i Direktivi o sustavu trgovanja emisijama²⁴ u pogledu uspostave Fonda za oceane radi poboljšanja energetske učinkovitosti brodova i potpore ulaganjima usmjerenima na dekarbonizaciju pomorskog prometa, uključujući pogon na vjetar, među ostalim u pomorskom prometu na kraćim relacijama i lukama;
30. naglašava potrebu za brzim uvođenjem projekata održive energije iz obnovljivih izvora na moru, uzimajući u obzir njihov utjecaj na ekosustave, uključujući migratorne vrste, i njihove ekološke, društvene i gospodarske posljedice; naglašava da bi Europa imala koristi od izgradnje snažnog domaćeg tržišta obnovljive odobalne energije kako bi dodatno ojačala svoje tehnološko vodstvo u tom području i time za europsku industriju stvorila nove mogućnosti za izvoz na svjetskoj razini;
31. naglašava da bi EU trebao biti primjer drugima tako što će usvojiti ambiciozne pravne obveze u pogledu dekarbonizacije i povećanja održivosti pomorskog prometa te istodobno podupirati i zagovarati mјere koje su barem usporedive u pogledu ambicija u međunarodnim forumima kao što je Međunarodna pomorska organizacija, čime bi se sektoru pomorskog prometa omogućilo da postupno ukine svoje emisije stakleničkih plinova na globalnoj razini i u skladu s Pariškim sporazumom; naglašava da bi, u slučaju da Međunarodna pomorska organizacija usvoji takve mјere, Komisija trebala ispitati njihovu ambicioznost i opću ekološki integritet, uključujući njihovu opću ambicioznost u pogledu ciljeva iz Pariškog sporazuma, cilja smanjenja emisija stakleničkih plinova u cijelom gospodarstvu EU-a do 2030. i postizanja klimatske neutralnosti najkasnije do 2050.; smatra da bi Komisija, ako je potrebno, trebala podnijeti naknadne prijedloge Parlamentu i Vijeću kojima se čuvaju okolišni integritet i učinkovitost djelovanja EU-a u području klime te priznati suverenitet EU-a u reguliranju njegova udjela u emisijama iz međunarodnih pomorskih putovanja u skladu s obvezama iz Pariškog sporazuma;
32. pozdravlja ulogu regionalnih organizacija za upravljanje ribarstvom; potiče Komisiju da u okviru pregovora o konvenciji o regionalnim organizacijama za upravljanje ribarstvom osigura da odobrene mјere upravljanja i očuvanja budu u skladu s ambicijama utvrđenima u zajedničkoj ribarstvenoj politici ili ambicioznije od njih, čime će se osigurati usklađena pravila za flotu EU-a bez obzira na zemljopisno područje na kojem djeluje i jednak uvjeti za sve flote koje djeluju u skladu s tim međunarodnim konvencijama; poziva Komisiju da potiče stvaranje novih regionalnih organizacija za upravljanje ribarstvom i da predloži ambiciozne mandate za poboljšanje zaštite ribljih populacija i održivo upravljanje ribolovnim resursima, za smanjenje odbacivanja ulova i za poboljšanje dostupnih podataka, usklađenosti i transparentnosti u donošenja odluka; potiče šиру upotrebu ukupnih dopuštenih ulova i mehanizama kvota, posebno u

²³ Stajalište od 16. rujna 2020. o prijedlogu Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2015/757 kako bi se na odgovarajući način uzeo u obzir globalni sustav prikupljanja podataka o potrošnji loživih ulja na brodovima (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0219).

²⁴ SL L 76, 19.3.2018., str. 3.

pregovorima o konvenciji o regionalnim organizacijama za upravljanje ribarstvom i u sporazumima o partnerstvu u održivom ribarstvu, kako bi se osiguralo učinkovito globalno očuvanje ribolovnih resursa;

33. naglašava da je potrebno u potpunosti uzeti u obzir socijalne potrebe povezane s prijelazom na održivo plavo gospodarstvo; poziva Komisiju i države članice da podrže prekvalifikaciju i usavršavanje postojeće radne snage te da privuku novu radnu snagu sa skupovima vještina potrebnih za održive gospodarske prakse;
34. poziva Komisiju da provede socioekonomske analize izazova s kojima se suočavaju ribarske zajednice u EU-u i da nadogradi postojeće kako bi se utvrstile odgovarajuće mјere potpore i diversifikacija u cilju jamčenja pravedne i poštene tranzicije;

Podizanje svijesti, promicanje istraživanja i znanja

35. naglašava potrebu za podupiranjem istraživanja i inovacija u području prilagodbe oceana klimatskim promjenama i obnovljive energije mora kako bi EU postao predvodnik u području zelenih brodova, ribarskih plovila i luka; naglašava da bi trebalo osigurati finansijska sredstva za dubokomorske ekosustave i biološku raznolikost; poziva na odlučno djelovanje u borbi protiv onečišćenja koje potječe s brodova i od nezakonitog odbacivanja otpada; poziva EU da preuzme vodeću ulogu u uspostavi zelenih koridora i veza između zelenih luka diljem svijeta kako bi se osnažila i pojačala zelena tranzicija u pomorskom sektoru; poziva na odlučno djelovanje u borbi protiv onečišćenja koje potječe s brodova i od nezakonitog odbacivanja otpada;
36. smatra da bi u nadolazećim godinama trebalo eksponencijalno povećati razvoj i proizvodnju održivih brodskih goriva te da bi EU i njegove države članice trebali ulagati u istraživanje i proizvodnju održivih brodskih goriva jer ona predstavljaju priliku i za okoliš i za industriju; poziva Komisiju da razmotri mogućnost osnivanja istraživačkog centra EU-a za održiva brodska goriva i tehnologije koji bi pomogao u koordinaciji napora dionika uključenih u razvoj održivih brodskih goriva;
37. izražava potporu inicijativi „Desetljeće znanosti o oceanima za održivi razvoj” i inicijativi Komisije „Obnova naših oceana i voda do 2030.”, čiji je cilj ubrzati prikupljanje znanja i podataka i obnovu oceana te promicati cikličke vizije obnove oceana, mora i rijeka putem konkretnih i regionalnih pilot-projekata;
38. prepoznaje potrebu za uključivanjem znanstvenih zajednica u koordinaciju napora za postizanje održive budućnosti oceana, koja će olakšati nove načine proizvodnje i razmjenu znanja; stoga poziva EU da se zalaže za osnivanje međunarodnog panela za održivost oceana po modelu Međuvladina panela o klimatskim promjenama kako bi se postavili temelji za buduće upravljanje oceanima;
39. podržava napore međuvladine koalicije velikih ambicija za prirodu i ljude pod vodstvom Kostarike, Francuske i Ujedinjene Kraljevine; pozdravlja članstvo Komisije u toj koaliciji; podsjeća na predanost EU-a postizanju očuvanja i održivog korištenja oceana i morskih resursa, kako je definirano 14. ciljem održivog razvoja u okviru Programa UN-a za održivi razvoj do 2030.;

◦

◦ ◦

40. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji te vladama i parlamentima država članica.